

givet hans ærede Collega Leilighed til at fremsætte disse Indvendinger, og at vi ikke have hørt dem tidligere. Forørigt indrømmer jeg den ærede Finanzminister fuldstændig Berettigelse til at fremsætte dem nu, og jeg seer ikke deri nogen Modstrid med, hvad han udtalte ved 1ste Behandling. Men hvis vi havde modtaget Indvendingerne tidligere, vilde det have været baade Udvalget og Thinget behageligere; thi derved kunde vi maaskee have undgaaet nogle Endringsforslag og muligvis have opstillet nogle andre, saa at vi kunde have sparet endeel Debat. — Den ærede Indenrigsminister meente, at Lovforslaget vilde give Godseierne en ligefrem Fordeel, idet de ofte gjøre store Offre for at faae de Gaarde til Disposition, som de ville udtage; men det er jo ikke ganske rigtigt, at Lovforslaget vil give Godseieren nogen Fordeel i den Henseende, thi han vil jo ikke efter dette Lovforslag have nogen anden Afgang til at faae nogen Gaard til Disposition end den, Loven af 19de Februar 1861 giver ham. Han vil ikke kunne tage en Gaard uden enten ved Fæsteledighed eller med Fæsterens Samtykke, efterat de Wilskaar ere opfyldte, som Loven iøvrigt foreskriver, og denne Afgang vil slet ikke blive udvidet ved dette Lovforslag. Kun naar Fæsteledighed finder Sted, eller Fæsteren har givet Godseieren Afgang til at faae Gaarden, og denne saaledes er bleven fri for Familien, skulde Staten komme til at hjælpe denne Familie, der paa denne Maade er kommen bort fra Gaarden. — Maa jeg endnu gjøre en personlig Bemærkning overfor det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgkreds (Rosenørn). Naar jeg omtalte, et enkelt af hans Argumenter, som fremsat tidligere i Udvalget, var det paa ingen Maade som en Behreidelse imod ham. Bemærkningen er i og for sig saa rigtig, at den fortjente at fremsættes her, og naturligtvis kan det, at den er fremsat tidligere, ikke paa nogen Maade være en Hindring for, igjen at fremsætte den. Naar jeg omtalte det, var det blot for at vise, at Udvalget ikke havde overseet den tidligere, men at det havde taget den under Overbetelse og var kommet til det Resultat, hvortil det er kommet, fordi den Indvending, der laa deri, efter vor Me-

ning ikke lod sig fjerne ad nogen anden Vet.

**R. Andersen:** Jeg skal fatte mig meget kort. Jeg skal blot bemærke overfor det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgkreds (Rosenørn), at, naar han saa stærkt uregerede, at de forskjellige Fæstefamilier, om hvilke der her er Tale, ikke have noget Retsskrav, synes det næsten, at det ærede Medlem overseer, at man netop gaaer ud fra, at dette Forhold kommer frem ved, at de  $\frac{9}{10}$  af Familierne faae Fæstestederne, thi sælges Fæstegodsset ikke til de Familier, der ere paa Stederne, faaer Godseieren ikke Ret til at inddrage Noget, i Henhold til Loven af 19de Februar 1861. Dette rammer ogsaa, hvad det ærede Medlem for Sorø Amts 4de Valgkreds (Holstein) udtalte, naar han troede i Loven af 19de Februar 1861 at see en Fornegtelse af Fæsternes Medieidomsret til Stederne. Jeg mener, at den nævnte Lov netop gaaer ud paa at hævde Fæsternes Medieidomsret, idet den kun giver Godseieren Ret til at inddrage en Tiendedeel, naar han afhænder de 9 Tiendedele til Fæsterne.

**Holstein:** Jeg vil dertil kun svare, at jeg troer denne Udtalelse fra den ærede sidste Tale er urigtig, og det bevises netop ved Loven, idet denne udsætter en Præmie for at tilvejebringe et Forhold til Fordeel for de 9 Fæstefamilier, hvortil de ingen Ret have. Denne Præmie er sat for at lokke Eieren til at sælge til dem, fremfor til nogen Anden, og det klareste Beviis for, at man ikke har anerkjendt nogen Ret for Fæsterne, er, at Loven er given, for at tilføre dem et Gode, hvorpaa de ellers ikke kunde gjøre nogen retlig Fordring.

Da ikke Flere ønskede at udtale sig, stred man til Afstemning, hvorved:

1) Forslag under Nr. 1 til § 1 af Frederiksen og Holstein-Holsteinborg: 3 Linie 5 indsættes istedetfor „skal“ Ordene: „kemyndiges Indenrigsministeren til af Statskassen at tilstaae“, hvorhos i Linie 8